

Dienst Justitiële Inrichtingen
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Jaarverslag 2023

Inhoudsopgave

1	Inleiding	<u>3</u>
2	Strategisch risico bij capaciteit	<u>6</u>
3	Overige strategische risico's	<u>9</u>
4	Doelstellingen Meerjarenplan DJI 2023-2027	<u>14</u>
	– Kerndoelstelling 1: Insluiten	15
	– Kerndoelstelling 2: Herstellen	16
	– Kerndoelstelling 3: Voorkomen	17
	– Bedrijfsvoeringsdoel 1: Wendbaar organiseren	20
	– Bedrijfsvoeringsdoel 2: Een toekomstvaste informatiepositie	20
	– Bedrijfsvoeringsdoel 3: Goede en adequate huisvesting	21
5	Bijlagen	<u>22</u>

1

2

3

4

5

2

Inleiding

T

1

2

3

4

5

Inleiding

In dit jaarverslag rapporteert de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) over de stand van zaken van de belangrijkste afspraken uit het Meerjarenplan 2023-2027. In 2023 had DJI volop te maken met uitdagingen waar andere overheidsorganisaties en bedrijven ook tegenaanlopen. Dat zijn bijvoorbeeld lastig te vervullen vacatures, hoge prijzen, vertragingen in bouwprojecten en onderhoud van ICT-systemen. Sommige van deze uitdagingen bestaan al langer, maar zijn niet direct op te lossen. Desondanks zijn wij standvastig gebleven bij het uitvoeren van ons takenpakket. Wij zijn daarom extra trots op al onze medewerkers, die met elkaar de uitdagende opdracht van DJI ook in 2023 goed opgepakt hebben.

POSITIEVE ONTWIKKELINGEN

De afgelopen periode hebben we veel maatregelen getroffen om voortgezet crimineel handelen in detentie tegen te gaan. Een voorbeeld is de ‘detentie-intelligence-unit’ in oprichting, waarin DJI informatie uitwisselt met ketenpartners. Ook zijn in de extra beveiligde inrichting (EBI) in Vught in 2023 videoconferentieruimtes gerealiseerd van waaruit gedetineerden digitaal aan een zitting kunnen deelnemen. En als we kijken naar de maatschappelijke opdracht van DJI: in 2023 waren er geen ontvluchtingen uit de beveiligde inrichtingen.

CAPACITEITSDRUK

Naast deze positieve ontwikkelingen waren er in 2023 ook hardnekkiger problemen, zoals de capaciteitstekorten. De capaciteit die beschikbaar is om mensen in te sluiten en voor te bereiden op een terugkeer in de maatschappij, staat over de hele linie onder druk en we hebben al langere tijd te kampen met oplopende capaciteitstekorten. Niet alleen in het aantal beschikbare bedden, afdelingen en locaties, maar ook op het gebied van personeel waardoor niet alle fysiek beschikbare detentiecapaciteit kan worden ingezet. Het grote aantal niet-gevulde formatieplaatsen in de inrichtingen versterkte de capaciteitsdruk. Daarbij is de gedetineerdenbezetting in 2023 verder toegenomen. Vanaf de zomer leidde dit ook tot een hoge capaciteitsdruk. Eind november heeft de minister voor Rechtsbescherming daarom besloten voorlopig geen zelfmelders op te roepen. Ook heeft DJI, in overleg met het ministerie van Justitie en Veiligheid, (JenV) maatregelen genomen om de capaciteitsdruk verder te verlagen.

TBS-BEZETTING GEGROEID

DJI blijft inzetten op een toereikend zorgaanbod. Zo is het ons gelukt om, in samenwerking met de sector, in 2023 de gemiddelde tbs-bezetting op jaarbasis te laten groeien van 1536 plaatsen naar 1614 plaatsen. Ook is in 2023 de invoering van de bestuurlijke agenda forensische zorg (BAFZ) afgerond, waardoor onder andere de kwaliteit van de forensische zorg is verbeterd.

ZORG VOOR (MEER) PERSONEEL

DJI werkt hard aan het aantrekken en behouden van personeel. De wervingscampagne werpt zijn vruchten af en we hebben in de afgelopen periode veel nieuwe collega's mogen verwelkomen. Tegelijkertijd zetten we ons in voor een lager ziekteverzuim en maken we het werk interessanter, door onder andere innovaties. Het structurele personeelstekort leidt echter wel tot keuzes in de inzet van het personeel. Hierbij staat de veiligheid van het personeel en de justitiabelen altijd voorop, maar het blijft een dagelijks dilemma omdat keuzes al snel ten koste gaan van de leefbaarheid voor de justitiabelen. Meerdere inrichtingen hebben tijdelijke maatregelen genomen om de werkdruk te verlagen, door bijvoorbeeld het avondprogramma voor gedetineerden te schrappen. Daarnaast is DJI voor beheer en onderhoud in de inrichtingen zeer afhankelijk van de externe leveranciers die via het Rijksvastgoedbedrijf worden gecontracteerd. Die afhankelijkheid is moeilijk te managen, temeer omdat de leveranciers ook personeelstekorten hebben.

PROGNOSEMODEL LOOPT OP

Naast de huidige capaciteitsproblemen door het structurele personeelstekort, ontstaat op termijn een probleem in de fysieke capaciteit als gevolg van een oplopend Prognosemodel Justitiabelen (PMJ) voor zowel het gevangeniswezen als de forensische zorg. Dus ook met voldoende personeel zijn we er straks niet. In de Stand van de Uitvoering met als titel Volle Bak¹ schetsen we een nader beeld van de actuele dilemma's waar wij als professionals in de uitvoering mee worstelen en welke oplossingsrichtingen wij hierbij voor ogen hebben.

Tot slot van deze inleiding willen we benadrukken dat DJI één van de dragers van de democratische rechtsstaat is. Daarom blijven we ons met energie inzetten voor onze opdracht en voeren we onze taken zo goed mogelijk uit, ondanks alle obstakels en uitdagingen.

Wim Saris

Directeur-Generaal Dienst Justitiële Inrichtingen

¹ www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2024/05/21/tk-bijlage-2-stand-van-de-uitvoering-2023-dienst-justitiële-inrichtingen

Strategisch risico bij capaciteit

2

1

2

3

4

5

Strategisch risico bij capaciteit

GEVANGENISWEZEN EN VREEMDELINGENBEWARING

De bezetting in het gevangeniswezen (GW) is in 2023 met 500 plaatsen gestegen: van gemiddeld 8.702 plaatsen in januari tot 9.206 plaatsen in december. Op jaarbasis verblijven in 2023 gemiddeld 8.974 gedetineerden in een penitentiaire inrichting (PI); dat zijn er 353 meer dan in 2022. Het aantal operationele GW-plaatsen, inclusief die in de Penitentiaire Psychiatrische Centra (PPC's,) schommelt tussen gemiddeld 10.285 en 10.379 per maand. Van die operationele plaatsen is gemiddeld bijna 5% niet bruikbaar, voornamelijk als gevolg van personeels-tekorten door ziekteverzuim en onvervulde vacatures. Dit speelt vooral in de Huizen van Bewaring (HvB) en in de gevangissen met regulier regime. Waar mogelijk zijn leegstaande plaatsen omgezet in HvB- of gevangenisplaatsen. Hierdoor wordt de beschikbare capaciteit zo efficiënt mogelijk benut.

Door de gestegen gevangenisbezetting lukte het in november en december 2023 echter niet meer om alle aangehouden arrestanten tijdig vanuit de politiebureaus onder te brengen in een Penitentiaire Inrichting (PI). Vanwege plaatsgebrek in de PI's verbleven in november 2023 dagelijks gemiddeld 48 arrestanten op de politiebureaus; in december 2023 waren dat er 38.

DJI verwacht dat het aantal gedetineerden stijgt tot ongeveer 9.700 in december 2024. Vanwege het oplopende tekort aan capaciteit heeft DJI besloten om verschillende extra maatregelen uit te werken en in te voeren. Dit met toestemming van de minister voor Rechtsbescherming, en in samenwerking met de ketenpartners en het ministerie van Justitie en Veiligheid. DJI communiceert de maatregelen aan het parlement via de Kamerbrief van 30 november 2023². De eerste maatregel is een oproepstop voor mannelijke zelf-melders. Deze heeft inmiddels geleid tot een daling van het aantal zelfmelders in de PI's van 236 op 6 december 2023 tot 189 op 1 januari 2024. De invoering van de overige maatregelen staat gepland voor de eerste maanden van 2024.

In de sector Vreemdelingenbewaring (VB) is de bezetting, na een snelle stijging in de eerste 4 maanden van 2023, gestabiliseerd rond 360 plaatsen. In december was er weer een lichte daling te zien, naar gemiddeld 325 plaatsen. De meest actuele PMJ-raming gaat uit van een gemiddelde bezetting van ongeveer 340 VB-plaatsen in 2024. We gaan ervan uit dat dit aantal haalbaar is binnen de beschikbare VB-capaciteit.

² https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2023Z19542&did=2023D47584

FORENSISCHE ZORG: OOK HIER CAPACITEITSKNELPUNTEN

In de Forensische Zorg (FZ) zien we nog altijd capaciteitsknelpunten. Dit geldt vooral voor tbs-dwangverpleging, een sector waarin de capaciteitsbehoefte blijft stijgen. Het aantal tbs-passanten (mensen die in de gevangenis 'wachten' op een vrijkomende tbs-plaats) is sinds het vorige jaarverslag stabiel gebleven: rond de 150. Deze stabilisering komt niet door een lagere instroom van tbs-passanten, maar door uitbreiding van de tbs-bezetting; van 1.586 plaatsen ultimo 2022, naar 1.649 plaatsen in december 2023. Op basis van instroomgegevens en wachtlijstaantallen van 2023 is de vermoedelijke wachttijd voor tbs-passanten in 2024 11 maanden.

VERKEERDE-BEDDENPROBLEMATIEK: NOG 80 WACHTENDEN

Er zijn ook justitiabelen die wachten op overplaatsing binnen een tbs-kliniek. Het aantal wachtenden is stabiel hoog; sinds 2021 schommelt het rond de 80. Wachten betekent dat de behandeling stagneert en dat heeft niet alleen negatieve gevolgen voor de individuele patiënt, maar ook voor het behandelklimaat in de klinieken. Daarom voert DJI een schouw uit naar de ‘verkeerde-beddenproblematiek’, in samenwerking met de Forensisch Psychiatrische Centra (FPC’s). Ze zijn daarmee gestart in december 2023.

NOG GEEN OPLOSSING KNELPUNT TBS-CAPACITEIT

DJI werkt met de sector hard aan uitbreiding van de tbs-capaciteit. In 2023 is het gelukt om de capaciteit te laten groeien van 1.586 plaatsen ultimo 2022 naar 1.649 plaatsen in december 2023. In december 2023 waren er ongeveer 1.785 tbs-plaatsen nodig. De prognose voor 2024 is gemiddeld 1830 plaatsen. Dit betekent dat het capaciteitsknelpunt in 2024 niet opgelost is, en dat het aantal passanten niet afneemt, maar waarschijnlijk verder stijgt ondanks geplande uitbreidingen. Hiermee wordt ook de druk op GW en de PPC’s groter, want 50% tot 70% van de passanten verblijft in een PPC.

NIEUWE INKOOPSTRATEGIE

In het vierde kwartaal van 2023 is de laatste aanbestedingsronde voor forensische zorg afgerond. Belangrijke doelen van de nieuwe DJI-inkoopstrategie zijn een betere doorstroom, betere kwaliteit en continuïteit van zorg. DJI wil dit

onder meer bereiken door aan de voorkant zorgvuldiger te selecteren op de zorgaanbieders bij wie DJI forensische zorg inkoop. In het eerste kwartaal van 2024 bekijken we de uitkomsten van de aanbesteding. Belangrijk is niet alleen dat er genoeg zorgplaatsen zijn, maar ook dat deze tijdig beschikbaar komen én passend zijn voor de doelgroep. In hetzelfde kwartaal start DJI met afsluiten en toepassen van de nieuwe contracten met zorgaanbieders.

JEUGD

De operationele capaciteit voor Jeugd is in 2023 gedaald van 580 plaatsen in januari (inclusief 40 plaatsen in de kleinschalige voorzieningen justitiële jeugd), naar 540 plaatsen in september. De daling met 40 operationele plaatsen komt door de definitieve sluiting van rijkslocatie Justitiële Jeugdinrichtingen (JJI) Horsterveen, per 1 september, na opgelopen waterschade. Sinds 1 september 2023 is er in het justitieel complex Zeist een HvB-afdeling met 24 plaatsen voor jongeren van 18 jaar en ouder. Het gaat om jongeren bij wie de Officier van Justitie van plan is het adolescentenstrafrecht toe te passen. Deze nieuwe afdeling valt onder de capaciteit van het Gevangeniswezen (GW). De jongvolwassenen die hier worden geplaatst, worden meegeteld in de Huis van Bewaring-bezetting van GW.

De totale bruikbare Jeugd-capaciteit komt in 2023 uit op gemiddeld 555 plaatsen, waarvan 387 reguliere kort- en langverblijfplaatsen, 129 plaatsen met een landelijke bestemming en 39 plaatsen in de Kleinschalige Voorzieningen Justitiële Jeugd (KVJJ’s). In maart en in

november heeft JJI Teylingereind, op verzoek van de DJI, een kortverblijfgroep omgezet naar een langverblijfgroep om doorstroming naar lang verblijf te bevorderen. In JJI Den Hey-Acker is vanaf mei 1 van de 2 zedengroepen (met 8 plaatsen) opgeheven om het personeel op de andere leefgroepen in te zetten. Hierdoor konden we een nieuwe maatregel, 3 groepsleiders per groep in plaats van 2, in praktijk brengen.

De gemiddelde bezetting in de JJI’s in 2023 is 490 geplaatste jongeren, inclusief de jongvolwassenenafdeling in Zeist. Exclusief deze jongvolwassenenafdeling is de gemiddelde bezetting 483 geplaatste jongeren. Dit komt overeen met 85,3% van de totale operationele capaciteit en 87,0% van de bruikbare capaciteit. Gemiddeld blijven er 72 bruikbare plaatsen leeg, waarvan 23 in KVJJ’s.

Overige strategische risico's

3

1

2

3

4

5

Overige strategische risico's

VEILIGHEID VOOR PERSONEEL, JUSTITIABELEN EN DE MAATSCHAPPIJ

DJI is als werkgever verantwoordelijk voor de veiligheid van alle medewerkers. Inclusief een inschatting van de veiligheidsrisico's op inrichtings- en functieniveau. We hebben in 2023 veel aandacht besteed aan dit belangrijke thema. De uitvoering van concrete maatregelen is in volle gang en we gaan hier ook in 2024 mee verder.

De aanpak van ondermijnende criminaliteit en de plaatsing van hoogrisicogedetineerden op DJI-locaties vereisen een overzichtelijk 'detentielandschap' in het gevangeniswezen. Voor elke gedetineerde moet een passend detentieregime met bijbehorend beveiligingsniveau beschikbaar zijn.

In tranche 1 en tranche 2 van het programma Ondermijning en veiligheid lopen diverse projecten en trajecten die stapsgewijs in praktijk worden gebracht. Namelijk:

- de juridische wijzigingen in het verder tegengaan van voortgezet crimineel handelen tijdens detentie (VCHD);
- extra voorzieningen treffen, zoals hoog-risico-capaciteit;
- versteviging en bestending afdelingen intensief toezicht (AIT-afdelingen);
- zorgen voor de juiste programma's van eisen voor huisvesting beveiliging;

- innovatieve projecten om VCHD tegen te gaan: dronedetectie, gsm-detectie, overgooidetectie en slimme camera's.

Ook werkt DJI aan het verstevigen van de informatiepositie door samenwerking en informatie-uitwisseling met ketenpartners en het inzetten van systemen en technieken.

Naar aanleiding van meerdere inspectierapporten over forensische scherpste, zet DJI extra in op opleidingen en beleid in de forensische zorg. Hiervoor wordt ook het kwaliteitskader verder ontwikkeld, in samenwerking met zorgaanbieders en het Expertise Centrum Forensische Psychiatrie. De regels voor screening van vrijwilligers zijn aangescherpt. De particuliere forensische zorg en het jeugdveld (FPC'S en JJI's) sluiten aan bij het aangescherpte screeningsbeleid voor ambtenaren (met de Verklaring omtrent gedrag Politiegegevens, de VOG-P).

In PI Roermond is in 2023 het counterdronesysteem gereed gemaakt voor detectie. De Rijksinspectie Digitale Infrastructuur heeft de vergunning om drones te verstoren (jamming) inmiddels afgegeven. Ook heeft DJI mobiele dronedetectie-apparatuur ingevoerd, in het kader van bewaking en beveiliging.

Als we kijken naar de maatschappelijke opdracht van DJI: in 2023 waren er geen ontvluchtingen uit de beveiligde inrichtingen. Het aantal ongeoorloofde afwezigheden schommelt de laatste 5 jaar tussen de 0,03% en 0,06% van het totaal aantal verlofbewegingen.

DISBALANS TUSSEN OPDRACHT EN MIDDELEN

Nadat PriceWaterhouseCoopers in 2022 het onderzoek naar de structurele financierbaarheid van DJI afrondde en de oplossingen zijn toegepast, heeft DJI in samenwerking met het bestuursdepartement gewerkt aan een nieuw DJI-kostprijsmodel. Eind 2023 is dit model vastgesteld. In het nieuwe kostprijsmodel zijn de verhoogde budgetten toebedeeld aan alle deelproducten van DJI, zoals tbs, de EBI's en de AIT-afdelingen. Hierdoor is er betere informatie voorhanden over de kosten. In combinatie met productspecificaties en handleidingen is dan duidelijk welke dienst of product DJI levert en wat dat kost. Intussen is duidelijk geworden dat er nieuwe budgettaire uitdagingen zijn, zoals stijgende energiekosten, een Rijks-cao waarin het IKB-sparen niet gedekt is, en hogere investeringskosten voor de renovaties van de inrichtingen.

VOLDOENDE GEKWALIFICEERD EN VOLDOENDE PERSONEEL NU EN IN DE TOEKOMST

Ook DJI ontkomt niet aan de krapte op de arbeidsmarkt. De laatste drie jaar schommelt het aantal openstaande vacatures rond de 1000. Dit aantal is in 2023 niet gestegen, maar het personeelstekort is nog altijd een probleem.

Oplossingen vinden is urgent, vanwege de prognose voor oplopende bezetting en de arbeidsmarktkrapte die werving en behoud van personeel steeds lastiger maakt.

In 2023 heeft DJI onder meer ingezet op werving en behoud van personeel door:

- verhoging budget voor werving en selectie (arbeidsmarkt-campagne en versnelling wervings- en selectieproces) en samenwerking in het veiligheidsdomein.
- vervolg aanvullende maatregelen om verzuim tegen te gaan. Gebleken is dat het verzuim bij DJI wel sterker is teruggelopen dan bij andere onderdelen van het ministerie van J&V, maar dat het nog steeds problematisch hoog is.
- afronding 3-jarig programma Leiderschap en start van het programma Sociale veiligheid;
- meer inzicht in instroom en uitstroom personeel door de introductie van de instroom-en-exitmonitor.

Daarnaast heeft DJI in 2023 zich ingezet om op andere manieren de werkdruk te verlagen, door bijvoorbeeld:

- meer inzetten van AI in de 'Ambitie AI' (artificial intelligence). Nu gebeurt dit bijvoorbeeld bij plaatsingsbesluiten door DJI, maar in de toekomst kan AI-gebruik ook nuttig zijn bij pro-Justitiarapportages;
- digitaliseren looplijnen gedetineerden met bijvoorbeeld biometrie;
- digitaliseren voorportiersfunctie voor bijvoorbeeld leveranciers en bezoekers;
- automatiseren registratie telefoongesprekken voor BIV-medewerkers);
- digitaliseren celinspecties via app en andere hulpmiddelen;
- telehoren op cel met ondersteunende apparatuur;
- elektronische monitoring (drugs, alcohol, gedragvoorspellend) is zo goed als ingevoerd.

GOED WERKENDE ICT-SYSTEMEN, DATAKWALITEIT EN INNOVATIE OP ORDE

In 2023 is het meerjarige ICT-kader van DJI voor 2023 en volgende jaren bijgesteld, om uitvoering van het 'stabiele scenario' mogelijk te maken. DJI kan nu voor meerdere jaren zijn ICT-opgave plannen inclusief het benodigde lifecyclemanagement. Een nieuw risico is dat beschikbaarheid van capaciteit (kennis en kunde) een beperkende factor begint te worden in de uitvoering. Ondanks maatregelen zoals intensief inzetten op arbeidsmarktcommunicatie, recruitment, sourcing en versnelling van het wervings- en selectieproces, is het toch noodzakelijk om prioriteiten te stellen in de ICT-vernieuwing.

Goed werkende ICT-systemen

Voor de ICT-legacyssystemen heeft DJI in 2023 de noodzakelijke maatregelen genomen om het gedetineerden administratiesysteem TULP langer in stand te houden als stabiel platform. Zo is het gelukt om dit programma AVG-proof te maken. Tevens werken we aan vernieuwing van andere systemen voor het primair proces, zoals het Elektronisch Patiënten Dossier en de planapplicatie voor de Dienst Vervoer & Ondersteuning (DV&O). Tegelijkertijd zorgen we ervoor dat belangrijke generieke voorzieningen in gebruik kunnen worden genomen, zoals kernregister, invoering van de rijkskas en een nieuwe biometrievoorziening. We zien perspectief in het toevoegen van functionaliteit, in kleine beheerste stappen.

Informatiebeveiliging en privacy

We hebben in 2023 goede stappen gezet om de volwassenheid en weerbaarheid van onze informatiebeveiliging en privacybescherming te vergroten. Zo zijn de belangrijke risico's opgelost die we eerder constateerden. Namelijk: inrichting van een monitoringfunctie, zodat we ongewenste bewegingen in ons IT-landschap sneller kunnen detecteren, het wachtwoordbeleid is aangepast en wordt ingevoerd, de mogelijkheid om te loggen is ingebouwd in primaire systemen en bij een cyberaanval kunnen we voor onze primaire systemen terugvallen op een acceptabele back-up. Ook is er een succesvolle pilot uitgevoerd voor 2 factor-authenticatie in de inrichtingen, waar medewerkers geen mobiele telefoon bij zich mogen hebben.

Verder noemen we nog deze in 2023: uitvoeren van aanvullende kwetsbaarheidsanalyses om risico's op te sporen en te verminderen, en er is gewerkt aan de bescherming van onze IT-infrastructuur met hardwarematige netwerkbeveiliging.

DJI heeft daarnaast als een van de eerste organisaties in het Rijk de nieuwe rijksbrede regels voor werken in de cloud toegepast op een belangrijke cloudapplicatie. Tot slot laten we niet onvermeld dat de dreiging vanuit de buitenwereld continu doorgaat én steeds geavanceerder wordt. DJI wordt steeds meer, en steeds slimmer aangevallen omdat DJI zich nu eenmaal in de scope bevindt van criminele organisaties die steeds meer technische middelen hebben om DJI te bedreigen. Kortom: informatiebeveiliging is prioriteit en moet dat blijven.

Datakwaliteit

Om datagedreven te kunnen werken, verbetert DJI de informatievoorziening en de datakwaliteit. De focus ligt op een toekomstbestendige datagovernance. Belangrijke stappen in 2023 zijn de professionalisering van het Data-en-AI-board en de toevoeging van een 'voorbereidings-tafel' die betere centrale sturing op datagerelateerde onderwerpen mogelijk maakt. We zetten stevig in op monitoring en betere datakwaliteit. Met als resultaat grotere betrouwbaarheid van bijvoorbeeld data voor capaciteit en incidenten. Ook is eind 2023 een team van datastewards opgezet, dat zich bezighoudt met data-management en het inrichten van monitoring om de datakwaliteit te verbeteren. Hierdoor kunnen we ons in 2024 richten op meer aandachtsgebieden dan nu.

Informatiehuishouding

Als we kijken naar de informatiehuishouding van DJI, dan zien we een risico op onjuiste beslissingen op basis van onvolledige en/of onbetrouwbare informatie. Dit is een reëel risico omdat dossiers over justitiabelen regelmatig aantoonbaar incompleet zijn, en informatie uit verschillende bronnen afkomstig is. Een maatregel die dit risico moet verminderen is het opzetten en invoeren van een kwaliteitssystematiek voor het penitentiair dossier, waarbij er duidelijke afspraken zijn over het verloop van het proces en de governance.

INTEGRITEIT EN SOCIALE VEILIGHEID

Integriteit

Integriteit moet een vaste waarde zijn in de organisatie DJI. DJI vertaalt het thema integriteit naar beleid en instrumenten. De structuur hiervoor - verankering integriteit in personeelsreglement, meldkanalen, stelsel vertrouwenswerk - staat. Momenteel voert DJI een audit uit naar integriteitsbeleid.

Sociale veiligheid

Sociale onveiligheid heeft negatieve gevolgen, ook voor DJI. Denk aan bijvoorbeeld minder werkplezier, hoger ziekteverzuim en vertrek van medewerkers. Het kan ook leiden tot kritische inspectierapporten of negatieve berichtgeving in de media, zoals over misstanden in het omgaan met vrouwelijke justitiabelen. Door sociale veiligheid te vergroten, zorgen we ervoor dat belangrijke onderwerpen juist wel besproken worden. Zoals ongewenste omgangsvormen, intimidatie, discriminatie en racisme. In 2023 is het leiderschapstraject bij DJI afgerond. Hierin was sociale veiligheid een belangrijk aandachtspunt. Ook startte halverwege 2023 een meerjarig programma sociale veiligheid. In februari en maart 2024 houden we een medewerkersonderzoek. Dat is een belangrijk meetmoment voor de sociale veiligheid in onze organisatie.

Inspectierapport PI Nieuwersluis

Een concreet voorbeeld van sociale onveiligheid is te lezen in het onderzoeksrapport van de Inspectie Justitie en Veiligheid, die onderzoek heeft gedaan naar niet-integer gedrag in PI Nieuwersluis. Er was een melding gedaan over seksueel grensoverschrijdend gedrag jegens een gedetineerde. De Inspectie constateert in haar eindrapport dat de heersende cultuur in PI Nieuwersluis niet-integer gedrag en seksueel grensoverschrijdend gedrag mogelijk maakt. De minister voor Rechtsbescherming heeft het rapport met zijn reactie daarop naar de Tweede Kamer gestuurd op 31 mei 2023.³

Incident PI Krimpen aan den IJssel

Naar aanleiding van de aangrijpende gebeurtenis van 15 maart 2023 in PI Krimpen aan den IJssel, waarbij een overleden persoon onder verdachte omstandigheden werd aangetroffen en de celgenoot als verdachte is aangewezen, heeft de onafhankelijke Calamiteitenonderzoekscommissie (CALOC) een onderzoek gedaan. Op basis van de conclusies uit dit onderzoek heeft DJI verbetermaatregelen genomen om het risico op herhaling te minimaliseren. De samenvatting van het onderzoek en de beleidsreactie van DJI hierop is 26 oktober 2023 naar de Tweede Kamer gestuurd.⁴

³ [Justitiële Inrichtingen | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

⁴ [Justitiële Inrichtingen | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

1

2

3

4

5

Doelstellingen Meerjarenplan DJI 2023-2027

4

1

2

3

4

5

Doelstellingen Meerjarenplan DJI 2023-2027

Om onze primaire taken goed uit te voeren, maar ook om een antwoord te hebben op de uitdagingen waar DJI voor staat, hebben we kerndoelstellingen geformuleerd. Deze kerndoelstellingen hebben direct te maken met het primaire proces en geven de opdracht voor onze organisatie weer.

Onze kerndoelstellingen zijn:

- **Insluiten:** verwijst naar de verantwoordelijkheid van DJI voor de tenuitvoerlegging van vrijheidsbenemende straffen en maatregelen.
- **Herstellen:** verwijst naar het herstel van de rechtsorde.
- **Voorkomen:** DJI zet tijdens de tenuitvoerlegging van straffen en maatregelen in met als doel het voorkómen van herhaling (recidive).

Om onze kerndoelstellingen en bijbehorende ambities te bereiken, moet de basis op orde zijn. Om hieraan te voldoen, onderneemt DJI acties in de bedrijfsvoering.

We werken aan:

- een toekomstbestendige informatiepositie;
- voldoende vakbekwaam en flexibel personeel;
- goede en adequate huisvesting.

KERNDOELSTELLING 1

Insluiten

Wetswijziging voor de Wet terugkeer en vreemdelingenbewaring

In 2023 heeft de staatssecretaris van Asiel en Migratie de nota van wijziging – nu in internetconsultatie – niet meer naar de Tweede Kamer verzonden. DJI gaat intussen verder met de voorbereidingen voor de invoering van deze wetswijziging. Het ministerie van JenV heeft DJI in november 2023 in de gelegenheid gesteld een ex ante-uitvoerings-toets te doen. Deze wordt in 2024 opgeleverd.

VRIJHEIDSBENEMING OP MAAT (VOM)

De huidige programmastructuur van VOM is afgebouwd in het derde en vierde kwartaal van 2023. De belangrijkste mijlpalen uit het programma worden in de lijn belegd. Dat zijn: de 5 kleinschalige voorzieningen justitiële jeugd (KVJJ's), de Laag Beveiligde Unit (LBU), de basisafdeling en de werving van een derde groepsleider per groep in de JJ's. Daarnaast is er voor enkele VOM-thema's beleidsontwikkeling nodig. Dit zijn onder andere de basismethodiek, de reguliere afdelingen en de landelijke bestemmingen. DJI werkt nog aan een planning en prioritering voor deze thema's in relatie tot andere thema's in de sector Jeugd, zoals het capaciteitsvraagstuk en de aanpak van voortgezet crimineel handelen in detentie. Gezien het beperkte absorptievermogen van de inrichtingen is het noodzakelijk om prioriteiten te stellen.

DETENTIECAPACITEIT CARIBISCH NEDERLAND

Bij de Justitiële Inrichting Caribisch Nederland (JICN) Bonaire is in 2023 vooruitgang geboekt op een aantal inhoudelijke beleidsdossiers, onder meer voor veranderende sanctietoepassing en detentie en re-integratie (D&R). Daarnaast was er in 2023 nadere besluitvorming over de totstandkoming van een trainingslocatie bij de JICN. DJI heeft hiertoe al opdracht gegeven aan het Rijksvastgoedbedrijf. Ook is er een besluit genomen over de inzet van een eigen drugshond voor de JICN Bonaire. In het kader van GSM-detectie heeft de JICN in 2023 verdere ervaring opgedaan, via het project 'jammen'. Dit project wordt geëvalueerd. Tot slot melden we dat er in 2023 verder gewerkt is aan de nieuwbouw voor Vreemdelingenbewaring en voor een deel van de reguliere capaciteit. De oplevering staat gepland voor de eerste helft van 2024.

VREEMDELINGEN IN DE JUSTITIËLE JEUGDINRICHTINGEN (JJI'S)

DJI werkt sinds 2023 aan een businesscase over strafrechtelijke minderjarige vreemdelingen in de JJI's. In datzelfde jaar startte de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) een onderzoek naar vreemdelingen in de JJI's. De vraag aan DJI is om het advies van de RSJ (uitgebracht in december 2022) te betrekken bij de eigen businesscase, en het eigen traject af te ronden. Onderdeel hiervan is het ontwerpen van een proces voor samenwerking met de vreemdelingenketen.

INRICHTING STELSELMATIGE DADERS (ISD)

DJI werkt aan een best practice voor het uitvoeringskader van de ISD. Het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie (NIFP) heeft een voorzet gedaan voor een best practice van de zorg in de ISD. Na interne afstemming en accordering van de best practices, zorgt DJI voor afstemming met de ketenpartners. Vervolgens worden afspraken gemaakt over concrete uitwerking van de verschillende rollen en verantwoordelijkheden van de ISD, de PI en haar ketenpartners.

LEVENSLANGGESTRAFTEN

Het ketenwerkproces levenslanggestraften is eind mei 2023 afgerond en in werking getreden. DJI heeft inmiddels van het departement de opdracht gekregen een handreiking te schrijven. In overleg met het departement werken we aan kaders voor de activiteiten die we mogen aanbieden aan levenslanggestraften die tot de re-integratiefase zijn toegelaten.

KERNDOELSTELLING 2

Herstellen

UITVOEREN PROGRAMMA ONDERMIJNING EN VEILIGHEID (GEVANGENISWEZEN)

Voor het programma Ondermijning en veiligheid heeft DJI in 2023 verschillende activiteiten uitgevoerd. Hieronder een samenvatting.

Afdeling Intensief Toezicht (AIT)

De evaluatie van de AIT-locaties in PI Krimpen aan den IJssel, PI Leeuwarden en PI Alphen aan de Rijn is afgerond. In het kader van het programma zijn de objectieve plaatsingscriteria, de productspecificatie, de huisregels en het bijbehorende toetsingskader UBI AIT benoemd. PI Arnhem en PI Sittard zijn aangewezen om een AIT-afdeling op te zetten. PI Arnhem is hiermee gestart op 30 mei 2023 en de ingebruikname van de AIT in PI Sittard is voorzien in het vierde kwartaal van 2024. Er ligt hierbij ook een uitbreidingsverzoek om van de eerder bepaalde 10 plaatsen naar 17 AIT-plaatsen te gaan. In totaal heeft DJI nu 4 AIT's: in PI Krimpen aan den IJssel, PI Alphen aan den Rijn, PI Arnhem en PI Leeuwarden. De vijfde AIT is die in PI Sittard. In 2028/2029 komt er een AIT in PI Lelystad, en in 2030 staat een AIT gepland voor JC Vlissingen (EBI en UBI).

Invoeren drone- en gsm-detectie

De aanbestedingsprocedure voor gsm-detectie loopt. DJI stelt een faseringsplan op voor de invoering van gsm-detectie in de PI's, met als uitgangspunt dat inrichtingen met een normaal of hoger beveiligingsniveau onder andere voorzien worden van gsm-detectie. Voor drone-detectie zijn er verschillende pilots gaande.

Opstellen en uitvoeren eenduidige aanpak hoogrisicogedetineerden

De Penitentiaire beginselenwet wordt gewijzigd en de aanpassingen moeten uiterlijk 1 juli 2024 ingaan. DJI brengt de consequenties voor de uitvoering in kaart en moet in de eerste helft van 2024 ook een invoeringsstrategie opstellen.

Versterken re-integratie van gedetineerden van de Terroristenafdeling (TA) door verruimen mogelijkheden onderwijs en arbeid

In 2023 heeft DJI een meerjarig implementatieplan opgeleverd. Ook is een concept-toetsingskader opgesteld waarmee beoordeeld kan worden of een TA-gedetineerde in het laatste gedeelte van de straf overgeplaatst kan worden naar een reguliere afdeling. Dit met het oog op een meer succesvolle resocialisatie/re-integratie. Het concept-toetsingskader wordt vastgesteld in het eerste kwartaal van 2024.

INVOERING VAN HERSTELGERICHTE INTERVENTIES

Herstelacties juridisch jaar

In maart/april 2023 heeft DJI herstelacties uitgevoerd bij de doelgroepen tbs en PIJ (Plaatsing in een Inrichting voor Jeugdigen), dit naar aanleiding van de aanpassing van de betekenis van 'juridisch jaar' (in het kort: 12 maanden detentie is 12 x 30 = 360 dagen, en 1 jaar detentie is 365 dagen. Dit verschil wordt nu rechtgezet). Bij de doelgroep GW corrigeren de inrichtingen dit zelf. In september/oktober is de laatste herstelactie van 2023 uitgevoerd. Inmiddels is Monitoring Informatiesysteem Terbeschikking Stelling (MITS) aangepast waardoor maar eenmaal het juridisch jaar gezet hoeft te worden in een tbs-dossier. Voor jeugd is deze optie niet beschikbaar, maar het gaat bij de jeugd om veel kleinere aantallen. Deze herstelacties worden elke 6 maanden uitgevoerd, dit is ook

gebeurd in het najaar van 2023. De hoeveelheid aangepaste dossiers wordt zo iedere keer kleiner.

PROGRAMMA BESTUURLIJKE AGENDA FORENSISCHE ZORG

Het programma Bestuurlijke agenda forensische Zorg (BAFZ) is beëindigd op 30 september 2023. DJI heeft de werkzaamheden die doorlopen in de lijn belegd.

SPREEKRECHT SLACHTOFFERS OP DE TBS- EN PIJ-VERLENGINGSZITTING

De Wet uitbreiding slachtofferrechten regelt ook het spreekrecht van slachtoffers bij de tbs- en PIJ-verlengingszittingen. DJI heeft allereerst tot taak te signaleren dat er een tbs- of PIJ-verlengingszitting aanstaande is, en informeert het OM hierover. Met het oog op de confrontatie van de tbs'er of PIJ'er met het slachtoffer of de nabestaanden op de zitting, regelt DJI ook de benodigde voor- en nazorg. In samenspraak met het departement richt DJI een monitor in om zicht te krijgen op de feitelijke aantallen en de consequenties. Alle inrichtingen van DJI krijgen het verzoek om de nieuwe regels in te voeren in de praktijk vanaf 1 juli 2024.

KERNDOELSTELLING 3

Voorkomen

Om- en bijscholing gedetineerden

Om gedetineerden om- en bij te scholen is het noodzakelijk het huidige onderwijsaanbod te verbreden. Ook moet het aanbod beter aansluiten bij de praktijk: welke vaardigheden heb je anno 2023 nodig om werk te vinden?

In 2023 voerde DJI 3 projecten uit die hieraan hebben bijgedragen:

- 1 Inventarisatie en marktverkenning onderwijs: een inventarisatie van de hard- en software die nu aanwezig is in de inrichtingen heeft duidelijk gemaakt waar behoefte aan is. In de inrichtingen is bijvoorbeeld behoefte aan individueel afstandsonderwijs

(denk aan NHA/OU) en mogelijkheden om vakcertificaten (HACCP) te behalen. GW verkent nu aan welke vereisten aanbieders moeten voldoen en welke vereisten voor het aanbieden van specifieke opleiding landelijk worden opgesteld. Denk daarbij aan vereisten als ‘opleidingen voor een beroep dat geen VOG vereist’ of ‘de opleiding moet arbeidstoeleidend zijn.’

- 2 DJI ontwikkelt een format om alle re-integratieactiviteiten (waaronder scholing en arbeid) per inrichting in beeld te brengen. Zo krijgen medewerkers en gedetineerden in iedere PI een beeld van de ontwikkelmogelijkheden.
- 3 Met de nieuwe menukaart is het onderwijsaanbod voor verschillende disciplines beter zichtbaar. De menukaart kan ook voor alle inrichtingen aangeven waar welk type vervolgonderwijs en/of arbeid wordt aangeboden.

Informatieverstrekking aan ketenpartners

De digitale voorziening (TULP-selectie) wordt aangepast, zodat DJI informatie over het detentie-en- re-integratieplan kan uitwisselen met gemeenten en reclassering; het gaat hierbij om informatie over het traject van de gedetineerde en de risicogegevens. Deze informatie is sinds Q3 beschikbaar voor het veld en ketenpartners. Er is nog één restpunt, en dat is de informatie-uitwisseling met de 3RO (de 3 organisaties voor reclassering). De verwachting is dat hiervoor halverwege 2024 een oplossing is gevonden.

Evaluatie handleiding en productspecificatie Detentie-, Beveiliging- en Toezichtkader
GW heeft in maart 2023 de werkzaamheden van PIW'ers (Penitentiair InrichtingsWerker) geïnventariseerd, en hoeveel tijd het werk vraagt. De aangepaste productspecificaties zijn aangeboden aan het ministerie van JenV.

Evaluatie beleidskader Beperkt beveiligde afdeling

De evaluatie van het beleidskader Beperkt beveiligde afdeling (BBA) is nog niet uitgevoerd omdat de bezetting op de BBA zeer laag is. Om de doorstroom naar de BBA te bevorderen, heeft GW een aantal wijzigingen van het beleidskader voorgesteld. Het doel ervan is om meer gedetineerden in de laatste detentiefase de gelegenheid te geven om zich vanuit de BBA actief voor te bereiden op een goede re-integratie in de

maatschappij. Ook wordt er meer bekendheid gegeven aan de al bestaande mogelijkheid dat gedetineerden die in aanmerking komen voor plaatsing op de BBA niet alleen re-integratieverlof voor extramurale arbeid kunnen aanvragen, maar ook een aanvraag kunnen indienen voor kort- of langdurend re-integratieverlof. De gemiddelde bezetting is in de laatste 4 maanden van 2023 gestegen van 40% naar 50% van de capaciteit. Dit wisselt nog wel per locatie en regio.

Optimalisatie procedure Inkomsten screening selectie

In 2023 is de pilot Optimalisatie inkomsten screening selectie (ISS) uitgevoerd. Medio 2023 waren de resultaten bekend en is bekeken welke maatregelen landelijk kunnen worden toegepast. Begin oktober was de kick-off van de testcase Optimalisatie ISS-fase 2. Aan deze fase, die duurt tot april 2024, doen 17 inrichtingen mee. De inzet is: informatie ophalen. Daarnaast wordt de foto gebruikt om de resultaten van de testcase te volgen. Op deze manier wordt de betrouwbaarheid van de uiteindelijke resultaten groter. Tegen het einde van de testcase organiseren we een terugkomdag om alle informatie te duiden, waarna we samen met het werkveld de punten voor de adviesnota opstellen.

Programma Samenwerking DJI en 3RO

Onderzoeksbureau Significant heeft de samenwerking tussen DJI en 3RO geëvalueerd. Het onderzoek laat zien dat de fundering van de samenwerking is gelegd. DJI en de reclassering werken efficiënt en complementair aan elkaar, en ervaren meerwaarde van de samenwerking. Er kan echter nog meer gebruik gemaakt worden van de expertise van de reclassering als het gaat om opstellen en uitvoeren van het detentie-en-re-integratieplan, als dit geïndiceerd is. DJI en de reclassering zetten de samenwerking, als project in 2024 voort en gaan aan de slag met de aanbevelingen van het onderzoek. Daarnaast organiseert DJI vanaf begin 2024 in alle PI's casusleerbijeenkomsten met als doel: samen leren en ontwikkelen. In het laatste kwartaal van 2023 is hiervoor in een pilot een werkwijze ontwikkeld.

WET FORENSISCHE ZORG

In de uitvoering van de Wet forensische zorg (Wfz) ligt nadrukkelijk een relatie met de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer in het rapport 'In de zorg, uit het zicht; Krijgen patiënten goede forensische zorg?'. Van DJI wordt verwacht dat we, samen met het ministerie en waar nodig de sector, kijken naar hoe de subdoelen van de Wfz verder uitgewerkt kunnen worden. DJI moet aangeven in hoeverre verbeteringen die al gaande zijn, bijdragen aan opvolging van de aanbevelingen van de Rekenkamer.

ARTIKEL 2.3 WET FORENSISCHE ZORG IN DE PRAKTIJK

Het WODC heeft eind 2021 het onderzoek 'Artikel 2.3 Wet forensische zorg in de praktijk' afgerond. Dit onderzoek bevat aanbevelingen over het al dan niet aanpassen van artikel 2.3 uit deze wet, om de continuïteit van zorg te waarborgen bij de overgang van het strafrechtelijk naar het civielrechtelijk kader. Toepassing van de aanbevelingen uit het onderzoek heeft mogelijk consequenties voor de uitvoeringspraktijk en de werkprocessen van de gehele keten, dus ook voor DJI. Het traject leidde ertoe dat net voor de zomer 2023 een bredere werkagenda is opgesteld, samen met het ministerie van VWS, voor alle lopende trajecten met VWS in de forensische zorg. Dit heeft een relatie met de stand van de uitvoering DJI. In dit kader denkt DJI met het departement mee over de uitwerking van een forensische variant van de bestaande civiele maatregel.

Het ministerie van JenV en het ministerie van VWS werken al samen bij het onderwerp 'aansluiting van de reguliere zorg op de forensische zorg', in het bijzonder aan de knelpunten bij artikel 2.3 Wfz. Beide departementen stellen nu ook een werkagenda op om trajecten in gang te zetten. De knelpunten in de capaciteit van de forensische zorg vereisen dit.

LOKETFUNCTIE FINANCIERING COÖRDINATIEKOSTEN LEVENSLÖOPANPAK KETENVELDNORM

DJI heeft in september 2022 een opdracht ontvangen om een tijdelijk loket in te richten voor de financiering van cliëntgebonden coördinatiekosten van geïnccludeerde personen met onbegrepen en verward gedrag. Omdat aanpassingen in het Zorgprestatiemodel

pas in 2024 kunnen worden meegenomen, is afgesproken dat er tot eind 2023 een tussenoplossing komt. Die oplossing bestaat uit een tijdelijk loket bij zorgverzekeraars (als het gaat om vergoeding uit de ZVW en WLZ) en DJI (Wfz, Detentie en Overig) om tot uiterlijk eind 2023 de cliëntgebonden coördinatiekosten te bekostigen. Voor de niet-clientgebonden coördinatiekosten gebeurt dit nogmaals via een subsidieverstrekking door het ministerie van VWS. Er moet nog een besluit komen over een structurele oplossing. DJI continueert in 2024 het tijdelijke loket en krijgt hiervoor, onder dezelfde randvoorwaarden, een nieuwe opdrachtbrief. In 2024 en 2025 komt er een 'vrije prestatie' bij de NZa. Onder deze noemer kan DJI de kosten voor de Wfz-doelgroep rechtmatig vergoeden. Het is de bedoeling dat in april of mei 2024 een inventarisatie gereed is van de mogelijkheden die uiteindelijk moeten leiden tot een structurele oplossing of bekostigingswijze van deze domeinoverstijgende financiering.

NIEUWE INKOOPSYSTEMATIEK FORZO

Met ingang van januari 2024 past DJI een nieuwe inkoopsystematiek toe bij de inkoop van forensische zorg. Hierdoor krijgt DJI meer instrumenten in handen om tijdens de aanbesteding en gedurende de looptijd van de raamovereenkomst te sturen op kwaliteit, doorstroming en capaciteit.

AGENTSCHAPSDOORLICHTING EN IBO JEUGDCRIMINALITEIT

In 2023 zijn de doelmatigheid en doeltreffendheid van DJI onderzocht in een agentschapsdoorlichting. Het rapport wordt medio 2024 aangeboden aan de Tweede Kamer. In het rapport staan aanbevelingen voor onder andere sturing, informatievoorziening en bekostigingssystematiek. Daarnaast is begin 2023 het interdepartementaal beleidsonderzoek (IBO) Jeugd afgerond. Het onderzoeksrapport is, met een beleidsreactie, begin 2023 naar de Tweede Kamer verzonden. Het IBO heeft aanbevelingen opgeleverd die toezien op de verbetering van de instroom, doorstroom en uitstroom bij JJI's. DJI heeft de aanbevelingen inmiddels voortvarend opgepakt.

BEDRIJFSVOERINGSDOEL 1

Wendbaar organiseren

‘Wendbaar organiseren van DJI’ bestaat voornamelijk uit HR-maatregelen. Het grootste knelpunt hierbij is de krapte op de arbeidsmarkt, waar we in het hoofdstuk van de strategische risico’s al uitgebreid op ingaan. De cijfers laten zien dat in 2023 zowel de instroom als uitstroom van medewerkers hoger is dan in 2022: de instroom is 2074 (verwacht: 1500) en de uitstroom 1754. De groei met 320 medewerkers is net voldoende gebleken om de formatiegroei bij te houden en heeft niet geleid tot een daling van het aantal vacatures. Dit varieerde in 2023 van 850 tot 1250, met een ijzeren voorraad van ruim 1000 vacatures.

Een positief punt is het gezamenlijke lesprogramma dat DJI in samenwerking met het veiligheidsdomein heeft ontwikkeld. Er zijn 60 medewerkers bij DJI ingestroomd dankzij een convenant met Defensie; medewerkers van Defensie konden re-integreren bij DJI, en bij de overname stond Defensie garant bij uitval door ziekte op korte termijn.

In verlaging van de verzuimcijfers heeft DJI in 2023 een goede stap gezet, maar de problemen zijn nog niet opgelost. De daling van 1 procentpunt (van 9% naar 8%) is groter dan bij andere onderdelen van het ministerie van JenV, en voldoet aan de doelstelling van minimaal 0,5 procentpunt. DJI zet aanvullende maatregelen onverkort door.

Het driejarig DJI-leiderschapsprogramma is beëindigd en heeft een blijvende plaats in de staande organisatie van het Opleidingsinstituut DJI. Met onder meer de visie op leiderschap, boostmodules voor leidinggevenden, podcasts en de leidinggevende-app zijn belangrijke DJI-thema’s extra onder de aandacht gebracht. Het effect hiervan op de scores voor leiderschap in het DJI-medewerkersonderzoek verwachten we eind maart 2024.

BEDRIJFSVOERINGSDOEL 2

Een toekomstvaste informatiepositie

INFORMATIEBEVEILIGING

Beveiliging van clouddiensten

DJI maakt voor een aantal IT-diensten gebruik van publieke clouddiensten die buiten de rijksoverheid worden beheerd. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de privacy en de informatiebeveiliging op een juiste manier gewaarborgd zijn. Hiervoor sluit DJI aan op het cloudbeleid van de rijksoverheid, met een eigen vertaling van dit beleid in het DJI-cloudbeleid. Informatiebeveiliging en privacy zijn hier onderdeel van. Eind 2023 zijn voor de eerste keer alle nieuwe rijksbrede regels gevolgd, bij de ingebruikname van de planapplicatie van DV&O.

Beveiliging van de gebouwgebonden systemen

Er zijn verbeteringen noodzakelijk in toezicht en monitoring op externe werkzaamheden voor de gebouwgebonden systemen in onze vestigingen. Denk bijvoorbeeld aan toegangssystemen, camera’s en brandmeldinstallaties. DJI heeft de situatie bij de inrichtingen geïnventariseerd. De aanbevelingen die hieruit voortgekomen zijn in mei 2023, worden opgenomen in een programma en vervolgens in praktijk gebracht.

Invoering nieuw roostermanagementsysteem

Met de invoering van het nieuwe roostermanagementsysteem InPlanning blijft de continuïteit van roostermanagement bij DJI gewaarborgd. Het invoeringsproject heet Het Nieuwe Roosteren (HNR2) en heeft tot doel dat DJI InPlanning succesvol in gebruik neemt. Die succesvolle invoering houdt ook een herijking in van roosterprocessen, procedures en bijbehorende protocollen. DJI besteedt de nodige aandacht aan zowel het nieuwe roosterstelsel zelf als de invoering ervan, om risico’s in roostering met bijbehorende vergoedingen te voorkomen.

DJI heeft InPlanning per 1 januari 2023 in gebruik genomen. In de eerste maanden kwamen issues naar voren die impact hebben op medewerkers. DJI heeft deze problemen direct opgepakt zonder daarmee het roosterproces te verstoren. Ook zijn acties uitgevoerd om de verloning op onderdelen te corrigeren. Het wordt steeds duidelijker dat het nieuwe roostersysteem geen ‘puur’ ICT-traject is maar een businessproject waarbij het nakomen van cao-afspraken via het systeem impact heeft op medewerkers. Alle lopende acties zijn op een prioriteitenlijst gezet om het overzicht te bewaken en ervoor te zorgen dat urgente zaken het eerst opgepakt worden. De geplande decharge is verschoven naar mei 2024 in verband met nog op te leveren items. Omdat het nieuwe systeem op 1 januari 2023 in gebruik is genomen, is er ook een releaseproject gestart voor beheer en cao-wijzigingen. Dit loopt parallel aan HNR2.

BEDRIJFSVOERINGSDOEL 3

Goede en adequate huisvesting

HUISVESTING

DJI heeft een grote instandhoudingsopgave voor het vastgoed (de ‘strategische voorraad’). Samen met het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) is DJI in 2023 gestart met een revitaliseringsprogramma. Dit heeft als doel om tot 2050 gefaseerd het DJI-vastgoed te revitaliseren en toekomstbestendig te maken. Knelpunten op langere termijn zijn adequate financiering, planning en een goed beeld van wat er is op de locaties. Deze knelpunten zetten de revitaliseringsopgave van DJI onder grote druk, met als gevolg risico’s voor veiligheid en voldoende capaciteit op termijn. Om deze reden besteedt DJI veel aandacht aan dit thema en is er veel overleg met de opdrachtgever. Op korte termijn zien we het risico van onvoldoende bouwbegeleiding voor uitvoering van projecten. Daarnaast is DJI voor beheer en storingsonderhoud afhankelijk van de externe leveranciers die via het Rijksvastgoedbedrijf worden gecontracteerd. Die afhankelijkheid is moeilijk te managen, temeer omdat leveranciers ook personeelstekorten hebben.

DUURZAAMHEID EN GASREDUCTIE

DJI heeft in 2023 het cluster duurzaamheid ingericht. Vanaf najaar 2023 levert dit cluster maandelijks een rapportage op over het gas- en elektraverbruik. Ook wordt binnenkort een jaarrapportage duurzaamheid over 2023 opgeleverd. Daarnaast heeft DJI in december 2023 5 aanvragen ingediend bij het Klimaatfonds, voor de dekking van duurzaamheidsinvesteringen in het DJI-vastgoed.

1

2

3

4

5

Bijlagen

5

1

2

3

4

5

Bijlage

Bijlage 1:
Financiële rapportage inclusief capaciteit en productieaantallen

1

2

3

4

5

STAAT VAN BATEN EN LASTEN PER 2023 (X € 1.000)

BEGROTING AGENTSCHAP DJI

	BEGROTING 2023 (1)	REALISATIE 2023 (2)	VERSCHIL (2-1)	REALISATIE 2022
BATEN				
Omzet	2.900.982	2.975.089	74.107	2.716.857
• waarvan omzet moederdepartement	2.830.982	2.883.969	52.987	2.626.530
• waarvan omzet overige departementen	4.000	8.391	4.391	11.430
• waarvan omzet derden	66.000	82.729	16.729	78.897
Rentebaten	0	23.637	23.637	2.235
Vrijval voorzieningen	0	4.050	4.050	2.760
Bijzondere baten	0	30.388	30.388	17.686
Totaal baten	2.900.982	3.033.164	132.182	2.739.538
LASTEN				
Apparaatskosten	1.598.208	1.644.425	46.217	1.482.837
Personele kosten	1.418.411	1.386.932	-31.479	1.267.569
• waarvan eigen personeel	1.213.411	1.148.615	-64.796	1.082.538
• waarvan inhuur externen	120.000	126.878	6.878	115.309
• waarvan overige personele kosten	85.000	111.439	26.439	69.722
Materiële kosten	179.797	257.493	77.696	215.268
• waarvan apparaat ICT	109.797	141.975	32.178	125.040
• waarvan bijdrage aan SSO's	30.000	37.287	7.287	33.793
• waarvan overige materiële kosten	40.000	78.231	38.231	56.435
Materiële programma kosten	1.265.224	1.348.973	83.749	1.189.805
Rentelasten	0	0	0	0
Afschrijvingskosten	4.000	7.364	3.364	6.639
Materieel	3.500	7.295	3.795	6.298
• waarvan apparaat ICT	500	638	138	687
• waarvan overige materiële afschrijvingskosten	3.000	6.657	3.657	5.611
Immaterieel	500	69	-431	341
Overige lasten	33.550	44.215	10.665	38.155
• waarvan dotaties voorzieningen	33.550	38.527	4.977	33.124
• waarvan bijzondere lasten	0	5.688	5.688	5.031
Totaal lasten	2.900.982	3.044.977	143.995	2.717.436
Saldo van baten en lasten gewone bedrijfsuitoefening	0	-11.813	-11.813	22.102
Agentschapsdeel Vpb-lasten	0	0	0	0
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	0	-11.813	-11.813	22.102

Toelichting: Het negatieve exploitatie-resultaat ad € 11,8 mln. wordt o.a. veroorzaakt door de toevoeging van de bijdrage voor de bedrijfsvoering aan het eigen vermogen, de gestegen prijzen van energie en de gestegen kosten voor overig personeel, ICT en inkoop Forensische Zorg.

1

2

3

4

5

KENGETALLEN EN INDICATOREN DJI PER 31 DECEMBER 2023

	BEGROTING 2023	REALISATIE 2023	REALISATIE 2022
Saldo baten en lasten als % totale baten	0,00%	-0,40%	0,80%
FTE TOTAAL	16.751	15.701	15.397
Direct inzetbare intramurale sanctiecapaciteit			
– strafrechtelijke sanctiecapaciteit	10.582	9.597	9.620
– inbewaringgestelden op politiebureaus	20	20	20
– capaciteit ten behoeve van internationale tribunalen	96	96	96
Gemiddelde prijs per plaats per dag	339	387	345
Omzet (x € 1 mln.)	1325,3	1372	1225
Reservecapaciteit intramurale sanctiecapaciteit	512	512	518
Gemiddelde prijs per plaats per dag	82	78	72
Omzet (x € 1 mln.)	15,3	14,6	13,7
In stand te houden intramurale sanctiecapaciteit	0	0	0
Gemiddelde prijs per plaats per dag	58	58	58
Omzet (x € 1 mln.)	0	0	0
Extramurale sanctiecapaciteit (penitentiair programma met of zonder elektronisch toezicht)	100	317	338
Gemiddelde prijs per plaats per dag (x € 1)	63	57	51
Omzet (x € 1 mln.)	2,3	6,6	6,3
Intramurale inkoopplaatsen forensische zorg (PPC's)	706	720	695
Gemiddelde prijs per plaats per dag (x € 1)	583	680	593
Omzet (x € 1 mln.)	150,3	178,6	150,3
Forensische zorg			
– Tbs-capaciteit	1.732	1.614	1.536
Gemiddelde prijs per plaats per dag (x € 1)	666	753	670
Omzet (x € 1 mln.)	420,9	443,3	375,9
Intramurale inkoopplaatsen forensische zorg in GGZ instellingen			
– Inkoop forensische zorg in strafrechtelijk kader	3.345	2.782	2.913
– Inkoop forensische zorg voor gedetineerden	15	8	21
Gem. prijs per plaats per dag (x € 1)	354	386	349
Omzet (x € 1 mln.)	434,3	393	373,6

Toelichting: Ten aanzien van de gerealiseerde kostprijzen doen zich ten opzichte van de begroting verschillende effecten voor. In algemene zin stijgen de kosten als gevolg van loon en prijsindexatie ten opzichte van de begroting 2023. Daarnaast is er bij een aantal producten (waaronder de direct inzetbare sanctiecapaciteit) sprake van een lager gerealiseerde capaciteit ten opzichte van de begroting. De lagere productie hangt mede samen met een lagere personele bezetting dan begroot. Bij deels gelijk blijvende kosten leidt dit bij deze producten tot een gemiddeld hogere prijs per eenheid dan begroot. Samenhangend met de veranderende doelgroep zijn er daarnaast naar verhouding meer zwaardere regimes en zorgzwaarte. Dit heeft een kostprijsverhogend effect gehad.

Meer informatie omtrent de DJI begroting en jaarverslag is te vinden op www.rijksfinancien.nl/jaarverslag/2023/VI/onderdeel/2788262

KENGETALLEN EN INDICATOREN DJI PER 31 DECEMBER 2023

- Inkoop ambulante forensische zorg (x € 1 mln.)

Vreemdelingenbewaring en uitzetcentra

Direct inzetbare capaciteit:

- vrijheidsbeneming (art. 6 Vw)

- vreemdelingenbewaring (art. 59 Vw)

Gemiddelde prijs per plaats per dag (x € 1)

Omzet (x € 1 mln.)

Reservcapaciteit vreemdelingen

Gemiddelde prijs per plaats per dag (x € 1)

Omzet (x € 1 mln.)

In stand te houden capaciteit vreemdelingen

Gemiddelde prijs per plaats per dag (x € 1)

Omzet (x € 1 mln.)

Direct inzetbare jeugdcapaciteit

- Rijksjeugdinrichtingen

- particuliere jeugdinrichtingen

Gemiddelde prijs per plaats per dag (x € 1)

Omzet (x € 1 mln.)

Reservcapaciteit jeugd

Gemiddelde prijs per plaats per dag (x € 1)

Omzet (x € 1 mln.)

In stand te houden jeugdplaatsen

Gemiddelde prijs per plaats per dag (x € 1)

Omzet (x € 1 mln.)

	BEGROTING	REALISATIE	REALISATIE
	2023	2023	2022
	142	142	130
	32	32	32
	536	450	440
	347	451	362
	72	79,3	62,3
	35	35	35
	83	87	74
	1,1	1,1	0,9
	330	330	330
	33	34	29
	3,9	4,1	3,5
	294	294	314
	297	273	266
	819	850	745
	176,6	175,9	157,7
	78	102	97
	72	67	62
	2	2,5	2,2
	36	36	36
	69	69	67
	0,9	0,9	0,9

1

2

3

4

5

*Waar vrijheid ophoudt
en weer kan beginnen*

Dit is een uitgave van de
Dienst Justitiële Inrichtingen

mei 2024
www.dji.nl

1

2

3

4

5

